

- малоцінні і швидкозношувані предмети відносяться до запасів нарівні із сировиною, готовими товарами й незавершеним виробництвом;
- вартісний критерій визначення малоцінних і швидкозношуваних предметів відсутній: термін «швидкозношувані» у формулюванні превалює над терміном «малоцінні».

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/254%D0%BA/96-%D0%B2%80>. – Назва з екрана.
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV (зі змінами та доповненнями від 01.01.18 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (із наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 01.01.2015 р. № 1396 (із наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. – Назва з екрана.

АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Юрченко Дмитро Федорович

Студент спеціальності «Менеджмент» (магістр)

Кюссе Іван Іванович

Студент спеціальності «Менеджмент» (магістр)

Науковий керівник: Масленніков Є.І., д.е.н., доцент

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
(Одеса, Україна)

Фінансова стійкість будь-якого підприємства є однією з головних умов успішної та стабільної роботи в ринкових умовах.

Фінансова стійкість характеризує такий стан активів підприємства, за якого відповідне керування ними є гарантією наявності власних засобів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу відтворення засобів підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства – одна з найважливіших характеристик його діяльності та фінансово-економічного добробуту. Вона характеризує результат його поточного, інвестиційного та фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за свої борги й зобов'язання і нарощувати економічний потенціал. Чим вища фінансова стійкість підприємства, тим більше воно незалежне від різких коливань ринкової кон'юнктури, а, отже, менший ризик його банкрутства. Аналітичні інструменти - це елементи обліку, аналізу та контролю, які застосовуються для оцінки системи управління промисловим підприємством.

Фінансову стійкість підприємства оцінюють за допомогою абсолютних і відносних показників. За абсолютний показник фінансової стійкості приймають наявність власних обігових коштів. Цей показник свідчить, яка сума поточних активів підприємства сформована за рахунок власного капіталу. Наявність власного обігового капіталу в кожний конкретний період часу характеризує фінансову незалежність підприємства та його стан. Крім абсолютних показників оцінки фінансової стійкості підприємства, широко застосовуються відносні показники (коефіцієнти), які дозволяють більш детально її оцінити та проаналізувати. Для комплексної оцінки ліквідності балансу в цілому варто використовувати загальний показник ліквідності. Він показує відношення суми всіх ліквідних ресурсів підприємства до суми всіх платіжних зобов'язань (як поточних, так і довгострокових) за умови, що різні групи ліквідних ресурсів і платіжних зобов'язань входять до зазначених сум з ваговими коефіцієнтами, які враховують їх значимість з точки зору термінів надходження ресурсів та погашення зобов'язань. Даний показник дозволяє порівнювати баланси підприємства, що належать до різних звітних періодів, а також баланси різних підприємств і з'ясовувати, який баланс найбільш ліквідний. Позитивна динаміка загального показника ліквідності свідчить про підвищення платоспроможності підприємства

Одна з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства – стабільність його діяльності у довгостроковій перспективі. Вона пов'язана із загальною фінансовою структурою промислового підприємства, ступенем його залежності від кредиторів і інвесторів. Тому фінансова стійкість у довгостроковому плані

характеризується співвідношенням власних і позикових коштів.

У зв'язку з тим, що цей показник дає лише загальну оцінку фінансової стійкості, у світовій та вітчизняній обліково-аналітичній практиці розроблена система показників: коефіцієнт загальної ліквідності; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт концентрації власного капіталу; коефіцієнт фінансової залежності; коефіцієнт структури довгострокових вкладень; коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів; коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів

При аналізі даних показників виділяють чотири типи фінансової стійкості: абсолютна фінансова стійкість, якщо запаси і витрати менше суми власного оборотного капіталу і кредитів банку під товарно-матеріальні цінності; нормальна фінансова стійкість, при якій гарантується платоспроможність підприємства (якщо запаси і витрати будуть рівні сумі власного оборотного капіталу і кредитів банку під товарно-матеріальні цінності); нестійка фінансова стійкість, при якій порушується платіжний баланс, але зберігається можливість відновлення рівноваги платіжних засобів і платіжних зобов'язань за рахунок залучення тимчасово вільних джерел коштів в оборот підприємства (резервного фонду, фонду накопичення та споживання), кредитів банку на тимчасове поповнення оборотних коштів, перевищення нормальної кредиторської заборгованості над дебіторською та інші. При цьому фінансова стійкість вважається допустимою, якщо дотримуються наступні умови: виробничі запаси плюс готова продукція рівні або перевищують суму короткострокових кредитів і позикових коштів, що беруть участь у формуванні запасів; незавершене виробництво плюс витрати майбутніх періодів рівні або менше суми власного оборотного капіталу. Якщо умови не виконуються, то має місце тенденція погіршення фінансового стану.

Кризовий фінансовий стан (підприємство знаходиться на межі банкрутства, при якому запаси і витрати більше суми власного оборотного капіталу, кредитів банку під товарно-матеріальні цінності і тимчасово вільних джерел коштів). Рівновага платіжного балансу в даній ситуації забезпечується за рахунок прострочених платежів по оплаті праці, позичках банку, постачальникам, бюджету. Стійкість фінансового стану може бути відновлена шляхом: прискорення оборотності капіталу в поточних активах, в результаті чого відбудеться відносно його скорочення на одну гривню товарообігу; обґрунтованого зменшення запасів і витрат до нормативу; поповнення власного оборотного капіталу за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел. Тому при внутрішньому аналізі здійснюється поглиблене

вивчення причин зміни запасів і витрат, наявність власного оборотного капіталу, виявлення резервів скорочення довгострокових та поточних матеріальних активів, прискорення оборотності коштів, збільшення власного оборотного капіталу.

Визначено, що основними напрямками підвищення ефективності управління ліквідністю є вдосконалення методичного інструментарію фінансового механізму оцінювання ліквідності промислових підприємств на основі фінансового аналізу, що здійснюється у кілька етапів: на першому етапі необхідно визначити збалансований перелік обліково-аналітичних інструментів оцінки ліквідності підприємств, враховуючи різні методики фінансового аналізу; на другому етапі формується збалансована система обліково-аналітичних інструментів, шляхом зменшення їх кількості на основі виключення одного з двох взаємозалежних показників, тобто із застосуванням кореляційного аналізу; на наступних етапах, за допомогою визначеного механізму розрахунку вибірових та інтегрального показників, за яким можна отримати найбільш адекватну і достовірну оцінку фінансового стану промислових підприємств, формується шкала ліквідності підприємств за значеннями вибірових і інтегрального показників, на основі якої можна ідентифікувати рівень платоспроможності і ліквідності підприємств; визначаються можливі причини не ефективної роботи підприємств на основі збалансованої системи показників та шляхи покращення платоспроможності і ліквідності підприємств.

В більшості випадків основними причинами, що зумовлюють недостатній рівень ліквідності підприємства є: низький рівень розрахунків; високий рівень неліквідних ресурсів у активах промислового підприємства; низький рівень окупності капітальних вкладень; відсутність страхового капіталу.

Література:

1. Масленніков Є.І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства: монографія / Є.І. Масленніков. – Одеса: Прескур'єр, 2015. – 316 с.
2. Мельник Ю.М. Структуризація факторів в системі управління фінансовою стійкістю промислового підприємства / Ю.М. Мельник // Економіка: реалії часу. – 2015. – № 1 (17). – С. 295-300 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>. - Назва з екрана.